

[Stavad]

burde give moderen en fødselsdagsgave, og det kunne hun jo gøre med det honorar. Jeg ved ikke, om hun selv valgte gaven.

Det er kun en lille illustration af, hvordan de her regler også bruges.

Jeg synes, det er tilfredsstillende at konstatere, at et flertal i Folketinget har tilkendegivet her ved første behandling, at nu skal vi have den mulighed for skattetænkning, der er tale om, standset.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatte- og Afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 207:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven, personskatteloven og virksomhedsskatteloven. (Begrænsning af underskudsfremførsel ved akkord m.v.).

Af Pia Gjellerup (S) m.fl.
(Fremsat 10/2 88).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Det lovforslag, vi nu har til behandling, er identisk med et af de forslag, Skattelovrådet har fremsat i den betænkning, der har fået nr. 1101, som er fra 1987, og som handler om de skattemæssige regler i forbindelse med konkurs og akkord m.v.

Forslaget går ud på krone for krone at begrænse adgangen til at fremføre underskud med akkordfordel uden hensyn til, om der er nogen forbindelse mellem den nedsatte gæld og det underskud, der ønskes fremført.

Skattelovrådet er selv opmærksom på, at forslaget ikke i alle tilfælde vil være udtryk for en helt rimelig begrænsning, og Skattelovrådet har derfor givet udtryk for, at forslaget må ses som led i en større sammenhæng.

Skattelovrådet har i forbindelse med forslaget anført, at reglen efter rådets opfattelse bør gennemføres samtidig med en ændring af de gældende regler om den skattemæssige behandling af konkursboer. Et sådant regelsæt bør dog efter rådets opfattelse gennemføres samtidig med et forslag om en ændring af konkursloven, hvorefter indkomstskat af selskaber under konkurs alene bør have stilling som et simpelt krav.

Det er regeringens opfattelse, at en eventuel gennemførelse af regler om begrænsning af adgangen til at fremføre et underskud til årene efter en akkord bør overvejes i nøje sammenhæng med en eventuel ændring af reglerne om den skattemæssige behandling af konkursboer.

På den baggrund har jeg i december sidste år sendt Skattelovrådets forslag om et samlet regelsæt til udtalelse hos en række institutioner og brancheorganisationer. En del udtalelser foreligger allerede nu. Særlig kan jeg oplyse, at det forslag, der går ud på en ændring af konkursloven, for tiden behandles i konkurslovudvalget. Betænkningen fra dette udvalg forventes at foreligge i løbet af sommeren eller efteråret 1988, og regeringen finder det rigtigst, at dette materiale indgår i overvejelserne om, hvorvidt et sådant samlet regelsæt skal søges gennemført ved lov.

Regeringen kan derfor ikke anbefale en isoleret gennemførelse af et lovforslag som det foreliggende.

Pia Gjellerup (S):

Dette forslag er ikke det mest simple at skulle forklare, hvis man skal holde sig til generelle og skattetekniske vendinger. Jeg vil derfor af hensyn til den videre debat her som indledning præsentere forslaget en lille smule gennem et eksempel:

Petersen A/S er et stort møbelfirma. Petersen A/S sælger i løbet af et par måneder en række kontormøbler og andet inventar til Hansen, der driver et beskeden såkaldt revisionsfirma. Alt i alt kommer Hansen til at skyldte Petersen A/S 100.000 kr.

[Pia Gjellerup]

Tiden går, og Petersen A/S kan konstatere, at det ser helt håbløst ud med at få resten af pengene hjem, nu 80.000 kr., som de har haft til gode hos Hansen i en efterhånden 3-årig periode. Man overvejer i Petersen A/S at indgive konkursbegæring mod Hansen, men da der ikke ser ud til at være nogen som helst mulighed for at få pengene fra Hansen, er dette ikke attraktivt.

Hansen vil imidlertid meget gerne betale en del af det skyldige beløb, men er ikke i stand til det. Efter en række alvorlige startvanskeligheder i Hansens revisionsfirma har han nu – tror han i hvert fald – fat i en række gode kunder, der vil drage nytte af Hansens store indsigt på skatteområdet, men han vil ikke kunne klare at komme i gang, hvis den store gæld, herunder til Petersen A/S, skal betales.

Hansen har gennem de første par år oparbejdet et stort skattemæssigt underskud. Bl.a. har han haft store etableringsudgifter, herunder udgifterne til møbler, som han har købt hos Petersen A/S. Møblerne er blevet maksimalt afskrevet. Der er ikke tilstrækkeligt med indtægter af fradrag underskuddet i, så Hansen fremfører underskuddet til de kommende år, hvor Hansen selv stædigt tror på at lykken vil tilsmile ham.

For at Petersen A/S kan få nogle af sine penge hjem ligesom de øvrige kreditorer, indgås der en akkord, hvor Petersen A/S må sige farvel til 70.000 kr. af de 80.000 kr. Petersen A/S afskriver de 70.000 kr. som tab. Derved sparer man dog at betale skat af den indtægt, man ikke har fået, en skat på 50 pct. af de 70.000 kr. Man sparer altså 35.000 kr. Så langt, så godt.

Hansen kan, uden at akkorden påvirker det underskud, han fremfører, fradrage underskuddet i de følgende regnskabsår, hvor han for alvor, viser det sig faktisk, får gang i indtjeningen. Han fradrager hele sit underskud, altså bl.a. den fulde afskrivning for det inventar, som han har sparet 70.000 kr. på. Denne del af underskuddet giver for Hansen anledning til en skattebesparelse på 42.000 kr.

Forslaget, der er til behandling her, vil forhindre, at Hansen kan fremføre et underskud, uden at der sker et fradrag i underskuddet for de 70.000 kr., der er bortakkorderet.

Det kan ikke være rigtigt, at skatteyderne både skal dække halvdelen af Petersen A/S' tab og mere end halvdelen af den udgift, som Hansen alligevel ikke kommer til at afholde.

Hvis dette lille eksempel skal sættes op i en større skala, er Flexplans bekendte salg af underskud på ½ mia. kr., der allerede var afskrevet gennem en tvangsakkord, et velegnet stor-skalaeksempel.

Forslaget, der fremlægges her, er helt i tråd, som skatteministeren også nævnte det, med den indstilling, der er fremkommet fra Skatte-lovrådet i februar 1987, om beskatning ved konkurs og akkord.

Det må forekomme noget urimeligt, at skatteministeren først i dag kan meddele, at man i regeringen har nogle yderligere overvejelser på området. Til trods for en ret klar betænkning er der altså ikke taget noget som helst initiativ fra regeringens side, heller ikke her, hvor der er en oplagt og helt urimelig spekulationsmulighed.

Jeg håber, at debatten og udvalgsarbejdet vil vise en mulighed for at opnå flertal for at gennemføre forslaget.

Aagaard (KF):

Som det allerede er nævnt, går forslaget ud på at begrænse adgangen til at fremføre underskud med akkordfordel uden hensyn til, om der er nogen forbindelse mellem den nedsatte gæld og det underskud, der ønskes fremført.

I Det Konservative Folkeparti er vi meget enige med ministeren, når han giver udtryk for, at en eventuel gennemførelse af regler om begrænsning af adgangen til at fremføre et underskud til årene efter en akkord bør overvejes i nøje sammenhæng med en eventuel ændring af reglerne om den skattemæssige behandling af konkursboer. Da dette også var opfattelsen i Skattelovrådet, kan vi ikke medvirke til at gennemføre dette forslag.

Jeg skal endvidere på CD's vegne meddele, at man ikke kan støtte gennemførelsen af dette forslag.

Jens Thoft (SF):

Idet jeg straks vil oplyse, at SF vil støtte forslaget, skal jeg vende tilbage til fru Pia Gjellerups eksempel.

Da revisionsfirmaet Hansen var ved at gå fallit, gennemførte Socialdemokratiet og regeringen skattereformen, og så var der arbejde nok. Jeg synes, vi skal have den detalje med, for siden skattereformen blev gennemført, har det været umuligt for et revisionsfirma at gå fallit.

[Jens Thoft]

Men eksemplet er godt nok, for det belyser lige præcis det, der er problemet, nemlig at skattevæsenet, at det offentlige, at vi allesammen i realiteten kommer til at betale disse kontormøbler mere end én gang, og det er nu for voldsomt.

Et andet problem, som Socialdemokratiet ikke har taget stilling til, men som jeg mener er lige så akut som den situation, fru Pia Gjellerup så klart beskrev, er situationen ved konkurs, hvor man har mulighed for at fratække driftsudgifter, man ikke kan betale, i indkomsten de efterfølgende fem år. Når kreditor så efter fem års forløb har mistet retten til at gøre kravet gældende, optræder der principielt en genbeskatning.

Det betyder, at disse fallenter er nødt til at komme rendende efter deres kreditorer for hele tiden at fastholde, at de skylder pengene, for i samme øjeblik de ikke skylder dem, vender skattekravet tilbage, og så går de fallit én gang til. Altså, efter at de har levet i fem år i skattefrihed, om jeg så må sige, med nogle voldsomme fradrag, kommer pengene væltende ind til ny beskatning. Og var de endelig kommet på ret køl, ville de gå fallit én gang til. Og det synes jeg også er et problem, men det skal ikke være nogen desavouering af det væsentlige hjørne, som Socialdemokratiet har fat i, og som vi i SF er helt enige i.

Det er SF's opfattelse, at både ved konkurs og ved akkord bør der ske en fuldstændig nulstilling, så alle parterne starter på en frisk, også skattevæsenet. At eftergivne udgifter ikke kan fratækkes, er efter min mening så selvfølgelig i al skatteløge, at jeg har svært ved at forstå og fortsat undrer mig over den dom, som jo har nødvendiggjort det her forslag.

Til sidst må jeg efterlyse skatteministerens initiativer på baggrund af betænkningen om skat ved konkurs og akkord. Nu er det over et år siden, vi har fået den, hr. skatteminister. Det var måske en god idé, om ministeriet oppe sig, så vi fik gennemført de gennemgribende regler, som ministeren ønsker.

Som det er fremgået af min ordførertale, er vi enige i, at Socialdemokratiet har fat i det rigtige hjørne af sagen. Men det er kun et hjørne; der er en lang række andre problemer, som jeg også synes det er vigtigt vi får fat i. Det skal ikke hindre os i at vedtage det her lovforslag.

Jeg synes godt, jeg ville fyre op under skatteministeren. Det er noget smøleri, at den betænkning har ligget nu i mere end et år, og der er ikke sket spor. Kunne ministeriet ikke prøve at oppe sig bare lidt?

Henrik Toft (V):

Da Venstres ordfører, hr. Svend Heiselberg, stadig væk er forhindret i at være til stede, skal jeg på Venstres vegne sige følgende til lovforslag nr. L 207:

Venstre kan godt se, at der er nogle problemer i forbindelse med beskatning ved konkurs, men vi er enige med skatteministeren i, at det bør afvente en nærmere stillingtagen, hvor man får alle forhold taget med, sådan som vi har fået det beskrevet for lidt siden af hr. Jens Thoft. Vi er enige i, at der er nogle ting, der skal rettes, men vi afventer det lovforslag, som vil komme på et senere tidspunkt.

Aase Olesen (RV):

Vi er principielt enige med forslagsstillerne i, at der er behov for at begrænse underskudsfræmførsel ved akkord. Som andre ordførere har sagt, er det kun et lille hjørne af et stort kompleks, men da det åbenbart kniber meget med at få skatteministeren på glee i den her sag, vil vi da gerne melde, at vi faktisk mener, der bør ske noget.

Vi har nogle tekniske problemer, tror jeg jeg vil sige, med nogle af formuleringerne, men dem kan vi vende tilbage til i udvalget. Det gælder ikke mindst lovforslagets § 1 om det nye stykke i § 15. Men det kan vi se på i udvalget.

Vi mener altså, det er rigtigt, at der sker noget på det her område nu.

Glistrup (FP):

Men hensyn til Fremskridtspartiets principielle stilling til dette lovforslags eventuelle indplacering i Juristforbundets Skattelovssamling skal jeg henvise til de almindelige bemærkninger, jeg tidligere på dagen gjorde under behandlingen af forslaget om likvidationsprovenu.

Det tør nok siges, at disse bemærkninger har særlig vægt, når vi befinder os på det område, vi her er inde på, for hvad enten vi har den ene eller den anden skatteretlige opfattelse, tør det nok siges, at det her er for viderekomme, feinschmeckerstof. Det er særdeles ulykkeligt,

[Glistrup]

hvis man skal til at reformere på lovgivningen med en sådan enkelt flig, som dette forslag angår. Og så kommer der, når engang skatteministeren får udført det videre arbejde med at få høringsvar ind og konkursudvalgets betænkning osv., nye lapperier på det, og der kommer til at gælde forskellige regler faktisk fra det ene år til det næste år, til det tredje år, og igen lapperier frem og tilbage.

Jeg er i og for sig af gemyt lige så utålmodig som fru Aase Olesen, men i dette tilfælde må jeg erkende, at jeg har respekt for, at skatteministeren har måttet bruge nogen tid til at fordøje den betænkning, der kom i februar måned sidste år, og til at begynde at indhente høringsvar. Det kan tage nogen tid for dem, der skal udforme høringsvarene, at få placeret disse ting, for det er frygtelig svært at få det her placeret nogenlunde fornuftigt i sammenhængen.

Det var selvfølgelig rørende at høre historien om revisor Hansen, men revisor Hansen er nu ikke særlig typisk for det, denne sag drejer sig om. Man kunne snarere have talt om revisor Hansen, dengang fru Pia Gjellerup og de andre syv socialdemokrater i salen for nogen tid siden stemte for eftergivelse for samfundets herremænd, de studiegældsramte. SF's ordfører fik det slået op til, at nu skulle de skam have både i pose og sæk som en anden revisor Hansen, uden at der var nogen som helst samfundsmæssig grund til det. De er blevet forkælet på alle leder og kanter, og så havde vi lige præcis revisor Hansen-problemet, men dér var fru Pia Gjellerup skam ikke ude med det eksempel, hun kørte på i dag.

Nej, det eksempel, som er typisk for det foreliggende forslag, er den landmand, som har bygget svinestald i tillid til, hvordan det nu vil gå med landbrugspolitikens udvikling, eventuelt de grønne betænkninger, der kom omkring 1977-78. Det er den møbelfabrikant, der har set dollarkurserne stige og stige og troet, de ville fortsætte med at stige, men så kom februar 1985, hvor de pludselig vendte.

Det er dem, der har troet på Berlingske Tidendes og Jyllands-Postens ledere om, at nu havde vi en erhvervsvenlig regering, og at nu kunne det nytte noget at begynde at investere i dansk erhvervsliv, der bliver ikke studiegældsramt, men kartoffelkurrant, eller hvad der nu ellers kan være tale om, der rammer de pågældende, altså faktisk samfundets støtter, som vi

har al mulig grund til at hjælpe i gang, og som takket være de nugældende regler om dobbeltfradrag – for Socialdemokraterne har jo ret i, at der gives dobbelt fradrag i masser af tilfælde, ikke så meget modregnet i deres egen indkomst som i konens indkomst, når konen går hen og underviser på hf-kursus og tager aftenarbejde eller sidder på kommunekontor eller noget lignende – får midler til at genopbygge de erhvervsvirksomheder, som det er nødvendigt for det danske erhvervsliv at have.

Derfor er den såkaldte urimelighed, Socialdemokratiet påpeger, i virkeligheden en af de løftestænger, som i det hårde og brutale samfund, Christiansborg har skabt for dansk erhvervsliv i disse år, kan hjælpe med til, at de dygtige mennesker får en genstart i samfundet i stedet for bare at blive smidt ud i samfundets skraldebøtte, fordi man altså bruger dette dobbeltfradrag i hustruens indkomst og selv sidder hjemme og stopper strømperne for børnene og derfor virkelig kan begynde på en ny erhvervsvirksomhed og skabe nye arbejdspladser.

Derfor vil en vedtagelse af Socialdemokratiets forslag stort set komme til at virke samfundøkonomisk særdeles ulykkeligt. Hensynet til menneskeskæbner og hensynet til Danmarks tilbagebetaling af valutagælden er væsentlig vigtigere end de retfærdighedskomplekser, som hr. Stavad og fru Pia Gjellerup er fælles om i deres par nr. 7-kørsel her i dag.

Glønborg (KRF):

Kristeligt Folkeparti mener også, at vi skal løse det problem, som Socialdemokratiet med dette lovforslag har peget på, men vi mener, at vi har tid til at vente på konkursudvalgets betænkning, så vi kan få afklaret skatteproblemerne ved konkurs i en større sammenhæng.

Preben Møller Hansen (FK):

Det er jo en byge af forslag, der nu er fremsat for at fjerne nogle af urimelighederne på det skattemæssige område. Det, som det foreliggende lovforslag mest sigter på, er de spekulationer, der foregår i de store virksomheder. Det er rigtigt, at de store virksomheder gennem deres spekulationer unddrager sig beskatningen her i samfundet, og det betyder naturligvis, at lovgiverne ned gennem tidene har pålagt den almindelige borger en betydelig skattebyrde. Jeg havde hellere set, at vi her i dag havde drøf-

[Preben Møller Hansen]

tet, hvordan vi sikrede, at vores ældre, der har sparet op, ikke blev brandskattet sådan, som de bliver. Der er en lang række områder, der trænger sig mere på end dette her, men det skal naturligvis også løses.

Det er rigtigt, som man siger i forslaget, at der foregår en spekulation i opkøb af konkursramte virksomheders underskud, og det skal naturligvis stoppes. Jeg skal ikke komme ind på hverken en flyttemand, en møbelhandler eller lignende pjat. Det, det drejer sig om, er de hårde, kontante kendsgerninger, som vi har været vidne til bl.a. i Flexplan, hvor man sælger et skattemæssigt underskud på mere end en halv milliard kroner og enhver borger i dette land kan forstå, at det simpelt hen er humbug og plat, der foregår dér. Det er en spekulation i at unddrage sig beskatning, og derfor vil man gribe ind og stoppe det.

Jeg synes, vi skulle takke Socialdemokratiet, fordi de kommer med dette forslag, og det skal selvfølgelig have alt godt med på vejen. Vi håber, vi når et positivt resultat, men det ser ikke ud til det, idet regeringspartierne, de seriøse samarbejdspartnere for Socialdemokratiet, ikke er så seriøse, hvorimod vi useriøse fra Fælles Kurs, er mere seriøse, for vi vil gerne være med til at stoppe de modbydelige spekulationshul-ler, der findes i loven.

Stavad (S):

Det bemærkelsesværdige ved den debat, der har udspringt sig om dette forslag, er, at ingen af ordførerne har taget afstand fra det, men det er måske ikke så mærkværdigt, hvis vi ser på, hvad det er for et forslag, vi står med. Det er et forslag, der skal forhindre en klar og utilsigtet udnyttelse af skattesystemet, et forslag, som betyder, at vi forhindrer, at den samme udgift kan bringes til fradrag to gange.

Vi har tidligere haft Flexplandiskussionen her, men det er et godt billede: Først får man bortakkorderet sin gæld og slipper for at betale 80 pct. af det, man skylder, da det, man har lånt, har givet skattemæssige underskud i virksomheden. Bagefter fratrækker man skattemæssigt de vistnok sekshundredeogfireogtres millioner kroner én gang til. Det vil sige, at det offentlige – vi andre – 100 pct. betaler den mislykkede erhvervsmæssige disposition, som er foretaget. Ingen kan selvfølgelig tage afstand fra at være med til at lukke et sådant hul i skattesystemet.

Derfor er der heller ingen, der har taget afstand. Det ville have været nyttigt, om skatteministeren havde givet sin tilslutning, men skatteministeren tog heller ikke afstand; han mente, at det burde gennemføres i en større sammenhæng, nemlig i sammenhæng med de øvrige forslag, som Skattelovrådet i sin betænkning nr. 1101 også har stillet.

Men i den forbindelse synes jeg, det er vigtigt at påpege over for skatteministeren og de øvrige ordførere, at Skattelovrådet ingen steder skriver, at forslagene ikke kan gennemføres hver for sig.

Der er altså ingen bindinger, der er så kraftige, at de forhindrer, at vi gennemfører dette forslag. Men jeg synes da, det ville have været fornuftigt, om vi kunne have behandlet pakken af forslag under ét. Derfor startede vi faktisk også for flere måneder siden med at opfordre skatteministeren og regeringen, der jo har et apparat til rådighed, som oppositionen ikke har, til at fremsætte forslag på dette område. Det har regeringen ikke gjort. Og allerede dengang sagde vi, at hvis ikke vi kunne få et tilsagn fra skatteministeren om, at han fremsatte forslag i denne folketingsssamling, var vi andre nødt til også på det område at gøre hans arbejde.

Derfor håber jeg, at det flertal, jeg har kunnet tælle mig frem til, som var absolut positivt stemt over for forslaget – og det var Det Radikale Venstre, det var SF, det var Fælles Kurs, og det var Socialdemokratiet – også i fællesskab er parat til at gennemføre det.

Fru Aase Olesen gjorde et par bemærkninger om nogle formuleringer. I den anledning skal jeg kun til orientering oplyse, at den lovtekst, vi har benyttet os af, nøjagtig er den, som er foreslået af Skattelovrådet. Vi har altså ikke selv forsøgt at gøre det bedre, end Skattelovrådet har foreslået. Men viser det sig under udvalgsarbejdet, at det kan gøres på en bedre måde, er vi selvfølgelig åbne over for det.

Betænkningen har foreligget siden den 9. februar 1987, altså mere end 1 år, og da regeringen ikke har taget noget initiativ, håber jeg som sagt også derfor, at et flertal er parat til at gennemføre det socialdemokratiske forslag.

I den sammenhæng vil jeg også gerne gøre den bemærkning til det, hr. Glistrup sagde om, at dette var at reformere lovgivningen lap på lap, at der her er tale om et forslag, som først og fremmest er blevet nødvendiggjort af en høje-

[Stavad]

steretsdom. Indtil højesteretsdommen faldt for et par år siden, hvor man underkendte den hidtidige praksis, ville det normale være, at man netop skulle modregne bortakkorderet gæld i fremførte underskud. Dog gik man ind i en mere konkret vurdering af sammenhængen imellem den omkostningsmæssige side af sagen for det, gælden var brugt til, og det underskud, som blev fremført. Men som hovedregel kan man sige, at vi genopretter den retstilstand, som Folketinget har været enig i, så vidt jeg har opfattet det, indtil Højesterets dom for et par år siden, og derfor vil det heller ikke være nogen stor reform eller nogen stor lap at gennemføre forslaget. Det vil være en klargøring af nogle regler, som er nødvendiggjort bl.a. af den højesteretsdom, der faldt. Og derfor går jeg også ud fra, at et flertal i Folketinget vil være parat til at gennemføre forslaget i den form, det her foreligger.

Men hvis skatteministeren mener, der er noget, der mangler – og jeg kan være enig i, at der på nogle områder, som betænkningen påpeger, er behov for at se på lovgivningen – kan jeg da kun opfordre ham til at tage initiativ til at fremsætte forslag, men det må ikke forhindre, at vi får lukket et hul og en urimelighed, som vi andre betaler for, og som er opstået som sagt først og fremmest på grund af den dom, der er faldet – et hul, som Skattelovrådet klart har anvist hvordan man bør lukke.

Med disse ord ser jeg frem til et positivt udvalgsarbejde, hvor vi vil være åbne for forbedringer, hvis de kan frembringes af udvalgets medlemmer, men med henblik på, at vi får sagen til afgørelse her i salen, inden vi når frem til grundlovsdag.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Jeg må på det kraftigste afvise, at jeg har forsøgt at trække en eventuel løsning af de skattemæssige problemer i forbindelse med konkurs og akkord i langdrag.

Umiddelbart efter min tiltrædelse som skatteminister satte jeg mig til grundigt at studere det meget omfattende materiale fra Skattelovrådet. I december måned blev dette spørgsmål sendt til høring, som jeg allerede har nævnt, hos en række institutioner og brancheorganisationer, og under alle omstændigheder er det regeringens opfattelse, at det bør afvente betænkningen fra Konkurslovudvalget, som behandler det forslag, der vedrører en ændring af konkursloven.

Denne betænkning vil foreligge til sommeren eller efteråret i år, og derfor er der ikke på noget tidspunkt sket noget, som har forsinket dette forløb i forhold til det, jeg under alle omstændigheder anser for rimeligt, nemlig at afvente en løsning af disse spørgsmål i forbindelse med konkursloven.

Derfor har jeg også her givet tilsagn om, at dette spørgsmål ville blive taget op samlet til efteråret.

Jeg vil gerne understrege betydningen af at se akkordsituationen og konkurssituationen under ét. For det forslag, vi her taler om, sigter alene på at begrænse retten til underskudsfræmførsel i tilfælde, hvor kravene på skyldneren definitivt ophører, dvs. ved akkord; konkurstillfælde er altså ikke omfattet af den begrænsning, der her foreslås.

Efter de gældende regler er der både i konkurstillfælde og i akkordtilfælde fuld adgang til at fremføre et én gang konstateret skattemæssigt underskud. Hvis forslaget blev gennemført, ville der fortsat i konkurstillfælde være fuld adgang til at fremføre et konstateret underskud. Denne adgang til at fremføre et sådant underskud kan selvfølgelig logisk, men jo i virkeligheden også kun meget formelt, begrundes med, at kravene mod den, der er gået fallit, principielt stadig består efter konkursen. Kreditorerne vil altså efter konkursen fortsat kunne gå løs på fallenten og måske opnå betaling, men i de fleste tilfælde vil betaling aldrig blive aktuel, og i praksis medfører en konkurs derfor, at fallenten ikke kommer til at betale kreditorerne, således at den praktiske forskel mellem konkurs og akkord ikke bliver særlig stor i henseende til betaling af kreditorerne.

En gennemførelse af forslaget vil derfor indebære et stærkt incitament til at lade sig erklære konkurs, fordi man så fortsat har fradragsret, frem for at indgå i en akkord med kreditorerne, hvorved fradragsretten skulle reduceres, og dette må siges at være et meget uønsket resultat, for en gældsordning indebærer jo netop, at kreditor og debitor opnår en ordning, som alle parter kan leve med fremover, og det er både ud fra et samfundsmæssigt og et menneskeligt synspunkt hensigtsmæssigt og ønskværdigt, fordi det ofte indebærer mulighed for at videreføre den virksomhed, som har givet underskud.

[Skatteministeren]

En konkurs derimod indebærer ofte, at den konkursramte virksomhed ophører, og en konkurs indebærer derfor også en væsentlig usikkerhed fremover.

Når det socialdemokratiske forslag ikke indeholder regler om begrænsning af underskudsfremførel i konkurstillfælde, sådan som Skattelovrådet ellers har foreslået, skyldes det selvfølgelig – og det har jeg al mulig forståelse for – at en begrænsning i konkurstillfælde er langt vanskeligere at udforme, og at en sådan begrænsning hænger meget snævert sammen med andre ændringer, f.eks. i konkurslovens regler om konkursordenen, men netop derfor er det meget vigtigt, at Skattelovrådets forslag ses i en helhed, og at enkelte forslag ikke gennemføres isoleret og usammenhængende. Det er netop det, der har været min begrundelse for at gå imod det foreliggende forslag.

Glistrup (FP):

Skatteministeren har evig ret i, at det er meget vigtigt, at det, som er Socialdemokratiets hovedområde, nemlig akkordsituationen, ses i sammenhæng med konkurs, både af hensyn til at vi ikke får en alt for rodet og uklar retstilstand, og skam også af hensyn til det, som skatteministeren til en vis grad antydede, nemlig alle de fidusarrangementer, der kan laves, afhængigt af om man er interesseret i en akkord eller en konkurs, hvor debitor jo i meget vidt omfang selv er herre over, om han vil gå den ene eller den anden vej.

Men det er i virkeligheden ikke nok bare at have de to retsinstitutter med inde i billedet. Socialdemokratiet har selv i sin afskrift af Skattelovrådets forslag taget almindelig »simpel eftergivelse« med, men »simpel eftergivelse« er skam også et meget svært begreb at arbejde med i praksis. Hvornår er en gæld eftergivet, og hvornår er kreditor bare lidt efterladende med at lave inkassoforanstaltninger af den ene eller den anden art? Og hvornår er der fælles interesser mellem kreditor og debitor og alverdens andre ting?

Men der er unægtelig også andre ophørsmåder for fordringer. F.eks. vil der i mangfoldige tilfælde her være tale om en gæld, der er sikret ved pant i fast ejendom, og hvor man kan regne ud, at pantet bliver godt nok på et eller andet tidspunkt, f.eks. hvis det ligger i et byudviklingsområde, men hvor man så griber ind med

en tvangsauktion, og hvor det på et vist tidspunkt i forløbet bliver slettet i kraft af, at der ikke gives dækning på det tidspunkt, hvor tvangsauktionen afholdes og tvangsauktionsgæsterne eventuelt indfinder sig. Skal virkningerne så også indtræde i sådanne tilfælde, hvor debitor jo er mere eller mindre uskyldig i, hvem der i grunden er mødt op og har budt på tvangsauktionen i det foreliggende tilfælde? Der er præklusion, og der er prækription, altså forældelse, så der er altså mange ting, man vakler ud i.

Hr. Stavad har totalt uret, når han knytter problemstillingen til den højesteretsdom fra 1986. Det var bare én i en serie af højesteretsdomme, og der var ikke noget som helst med, at man ville retablere denne faste praksis hos skattevæsenet. Skattevæsenet var på rov i forskellig grad i de forskellige skattekrede – anderledes i Rødovre end i Hørsholm. Der var vidt forskellig skattemæssig praksis, vidt forskellige opfattelser. Og påstanden om, at der skulle være en generel opfattelse inde i Folketinget af, hvordan dette her skulle være, svarende til det forslag, Socialdemokratiet nu har fremsat, passer jo heller slet ikke. Langt de fleste af de 400-500 folketingsmedlemmer, der har siddet på disse stole i den periode, der er gået, har overhovedet ikke haft nogen som helst mening om de meget komplicerede feinschmeckerproblemer for viderekomme, som vi diskuterer her.

Derfor skal vi lade være med at forjage os. Og vi kommer meget let til at smjde barnet ud med badevandet, hvis vi gennemfører det socialdemokratiske forslag, der kan forekomme enkelt og elegant skatteteknisk, men som for familierne reelt frembyder ret grusomme virkninger.

Stavad (S):

Et par bemærkninger til skatteministeren. Jeg vil gerne understrege, at vi ved at vedtage det socialdemokratiske forslag i den form, det foreligger, uanset hvad hr. Glistrup måtte påstå, først og fremmest vil genoprette den retstilstand med hensyn til akkorder, som eksisterede indtil højesteretsdommen på dette område.

For det andet er jeg helt enig med skatteministeren i, at det absolut også er påtrængende, at vi får en lovgivning vedrørende konkurs. Vi ville også have været glade, hvis regeringen havde

[Stavad]

haft vilje til at fremsætte et forslag i denne folketingsssamling på begge områder. Det har den ikke haft, men jeg skal såmænd ikke klandre den nuværende skatteminister voldsomt meget, for som jeg tidligere har nævnt, kom betænkningen den 9. februar 1987. Skatte- og Afgiftsudvalget fik den først i hænde, efter at Folketinget ikke mere var samlet eller i hvert fald først efter grundlovsdag 1987, og blev dermed først gjort bekendt med indholdet af betænkningen fra Skattelovrådet, efter at vi havde mulighed for at fremsætte forslag i Folketinget.

Derefter, var det mit indtryk, skete der ikke noget, før vi fik den store diskussion om handel med underskud, og det er rigtigt, at det foregik kort efter ministerskiftet på skatteområdet.

Jeg er da glad for at høre, at skatteministeren vil tage et initiativ i sagen. Men når jeg alligevel synes, det er vigtigt, at vi får gennemført forslaget om akkord nu, hænger det også sammen med, at det forslag, som skatteministeren fik gennemført med henblik på at standse handel med underskud, ikke er effektivt. Der er klart større interesse i at købe et selskab, hvor man har fået gælden bortakkorderet, fordi man i sådanne tilfælde ikke kan stille krav om, at de nye ejere med den nye kapital hæfter for gælden, eftersom den er væk. I konkursituationer vil handelen med underskuddene derimod normalt ikke forekomme, for hvis man lægger nye aktiviteter ind i et konkursramt selskab, vil gælden fortsat hænge på det pågældende selskab. Derfor må vi sige, at når gælden er endeligt bortakkorderet, er risikoen for, at der kan spekuleres med de fremførte underskud, væsentlig større, end den er i de øvrige situationer.

Det skal ikke forhindre mig i stadig væk at opfordre ministeren til at fremskynde den resterende del af arbejdet mest muligt, for det er et problem, som har eksisteret, i hvert fald siden der faldt en dom tilbage i 1980. Vi har altså et påtrængende behov også på det område – det er vi enige om – men det må ikke forhindre os i at lukke det hul, vi her taler om.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Det er særdeles anstrengt og urealistisk, når hr. Stavad vil knytte det vidtgående forslag, vi her har til behandling, sammen med sit yndlingsbarn fra november sidste år om handel med underskudsselskaber.

Det, vi behandler her, er først og fremmest noget, som har betydning for personlige skatteydere, og det er dér, det har de meget vidtgående konsekvenser, hvorimod problematikken i relation til selskaber slet ikke er særlig væsentlig på dette område med akkorder, gældseftergivelse og lignende ting. Det er – bevares – selvfølgelig noget, der kan forekomme for selskaber, men de, der normalt får gældssaneringer i videste forstand, det vil sige, uden at vi bruger det præcise juridiske udtryk, som gældssanering er blevet knyttet til efter hr. Ole Espersens dage, er først og fremmest personer, sociale tilfælde, mennesker, som er kommet skævt ind på tilværelsen, og som der er al mulig grund til både i deres egen, deres families og i samfundets interesse at søge at resocialisere. Det er det, dette her drejer sig om, altså noget helt andet end Flexplanproblematikken, handelen med underskudsselskaber, eller hvad hr. Stavad ellers ville knytte det til. Det har det meget ringe tilknytning til, det store og brede anvendelsesområde, som nærværende lovforslag drejer sig om, så lad os nu lade være med at se tingene i et troldspejl, sådan som hr. Stavad var tilbøjelig til i sit seneste indlæg.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatte- og Afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 211:

Forslag til lov om ændring af lov om beskatning af fortjeneste ved afståelse af fast ejendom.

Af Stavad (S) m.fl.

(Fremsat 17/2 88).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Socialdemokratiets lovforslag går ud på at ændre en administrativ praksis ved overdragelse af fast ejendom. Det drejer sig om en praksis, hvorefter man ikke skattemæssigt anfægter en overdragelse af en fast ejendom til en pris, der ligger inden for plus/minus 15 pct. af den seneste kontantejendomsværdi med årsreguleringer. Denne praksis er i øvrigt omtalt i ligningsvejledningen for 1986.

Efter Socialdemokratiets forslag skal denne praksis ændres ved lov, sådan at skattemyndighederne får mulighed for at ændre prisfastsættelsen inden for plus/minus 15 pct.-rammen, når en fast ejendom handles imellem parter, der ikke er uafhængige af hinanden.

Dette forslag tager tilsyneladende sit udgangspunkt i den opfattelse, at 15 pct.-reglen er en skattemæssig praksis, som ligningsmyndighederne ikke har mulighed for at ændre. Det er slet ikke tilfældet. På hovedaktionærområdet skal 15 pct.-reglen alene ses som et udtryk for de rammer, inden for hvilke salgsprisen normalt vil blive lagt til grund i skattemæssig henseende. Reglen kan fraviges, når den giver anledning til åbenbart urimelige resultater.

Men for at tydeliggøre, at 15 pct.-reglen kan fraviges, vil der i ligningsvejledningen fra 1987 blive indføjet ordet »normalt«. Reglen får med denne ændring en sådan formulering, at en overdragelse af en fast ejendom til en pris, der ligger inden for plus/minus 15 pct. af den seneste kontantejendomsværdi med årsreguleringer, normalt ikke vil blive anfægtet skattemæssigt.

Så vidt jeg kan se, har vi med denne ændring af ligningsvejledningen fuldt ud imødekommet de ønsker, som er udtrykt i Socialdemokratiets lovforslag. Jeg kan i den forbindelse nævne, at de lignende myndigheder, når der ved en ejendomshandel foreligger oplysninger, som sandsynliggør, at ejendomsværdien er væsentligt for høj eller væsentligt for lav i forhold til salgsprisen, vil foretage en konkret bedømmelse af handelen. Ved vurderingen af salgsprisen i forhold til ejendomsværdien vil en række faktorer blive lagt til grund, og der vil ved en konkret bedømmelse blive taget stilling til, om ejendomsværdien er et korrekt udtryk for ejendommens reelle værdi.

Regeringen må i øvrigt afvise de regler, der er i lovforslaget om, hvordan prisen på en fast ejendom skal vurderes. Det foreslås således, at der skal udpeges to personer, som i fællesskab eller hver for sig skal fastsætte prisen på den faste ejendom. Dette forslag er efter regeringens opfattelse en unødvendig udvidelse af det eksisterende vurderingssystem.

Med den tilkendegivelse om en administrativ løsning, der er i lovforslagets bemærkninger, håber jeg, at Socialdemokratiet kan tilslutte sig, at ændringen af 15 pct.-reglen i ligningsvejledningen, som jeg omtalte, er tilstrækkelig til at imødegå eventuelle spekulationstilfælde.

Pia Gjellerup (S):

Dette forslag ligger i god forlængelse af det første skatteforslag, der blev behandlet i dag; også her er der tale om at hindre en spekulationsmulighed mellem afhængige parter. Her er der tale om, at det i tilfælde af ejendomshandler mellem afhængige parter er meget vanskeligt at fastsætte en korrekt værdi af den handlede ejendom ud fra den pris, der faktisk er aftalt mellem de to parter. Der findes situationer, hvor begge parter, fordi de er overvejende identiske, er interesserede i en særlig lav eller en særlig høj pris.

Ligningsvejledningen 1986 fik en udformning, der indebar, at en pris, der kun afviger med 15 pct. i den ene eller den anden retning fra den offentlige vurdering, ville blive godkendt. I den seneste udgave af ligningsvejledningen, som ministeren også omtalte, og som ligger ny fra trykken netop i dag, er bestemmelsen ændret, sådan at der er indføjet: »... vil normalt ikke blive anfægtet«, og det giver i hvert fald ikke skatteyderne, der har haft lejlighed til at se ligningsvejledningen, den samme grund til at forholde sig til den bestemmelse og tro, at den hellige grav er vel forvaret. Der står i ligningsvejledningen, at en værdifastsættelse, der ligger inden for plus/minus 15 pct. af den offentlige vurdering, ikke vil blive anfægtet, og derfor kan man aftale noget i tiltro til, at denne ligningsvejledning også vil holde.

Vi opfordrede fra Socialdemokratiets side til, at de administrative retningslinier blev ændret for at imødegå en spekulation på grundlag af den ligningsvejledning, der var formuleret for 1986.